

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

Foto: Eeva Mäkinen

Forststyrelsen visar vägen för ansvarsfull verksamhet

FORSTSTYRELSENS UPPFÖRANDEKOD

SÅ HÄR GÖR VI

1. Generaldirektörens hälsning.....	3	6. Vi skapar och upprätthåller
en god stämning på arbetsplatsen	8
2. Vi följer lagar och åtaganden	4	7. Vi genomför ansvarsfulla upphandlingar	9
3. Vi beskyddar och använder
miljön på ett hållbart sätt.....	5	8. Vi undviker intressekonflikter.....	10
4. Vi sköter om den egendom och
kunskap som vi ansvarar för.....	6	9. Vi godkänner inte mutor eller korruption	11
5. Vi respekterar de mänskliga rättigheterna	7	10. Vi har alla i uppgift att
följa våra principer.....	12
		Att anmäla farhågor och förbrytelser	13

1.

GENERALDIREKTÖRENS HÄLSNING

Hos oss är samhällsansvaret en del av ledarskapet och det dagliga arbetet. Ett etiskt och ansvarsfullt sätt att handla är en central del av våra värderingar och vår verksamhet.

Den här uppförandekoden utgör grundvalen för ansvarsfullt ledarskap och ingår i uppfyllandet av kravenligheten.

I den här uppförandekoden berättar vi om Forststyrelsens viktigaste principer beträffande samhällsansvar och etisk verksamhet. De här principerna gäller alla som arbetar för Forststyrelsen, oberoende av ställning och uppgifter.

Vi på Forststyrelsen är starkt engagerade i den här uppförandekoden. Vi vill fatta rätt beslut och välja rätt lösningar, och därmed främja ett allt ansvarsfullare och jämlikare samhälle. Vi uppmanar också våra intressentgrupper att beakta och respektera dessa principer.

Pentti Hyttinen
Generaldirektör

VÅRA VÄRDERINGAR

I den här uppförandekoden beaktas Forststyrelsens värderingar:

Omsorg

Vi arbetar för en ansvarsfull användning och skötsel av naturresurserna, för naturens mångfald och för kulturarvet. Kunderna, samarbetspartnerna och arbetskamraterna är viktiga för oss.

Betydelse

Vi utför ett betydelsefullt arbete för hela Finlands, det finländska samhällets och naturens bästa. Det här är en kraft som hjälper till att samordna många slags önskemål och mål som ibland också kan vara motstridiga.

Resultat

Vårt arbete ger resultat. Resultaten består av såväl immateriell som materiell nytta som uppkommer på statens mark- och vattenområden på ett hållbart sätt över generationerna.

MEDARBETARE HOS FORSTSTYRELSEN

I den här uppförandekoden avser "medarbetare hos Forststyrelsen" Forststyrelsens alla arbetstagare, tjänsteinnehavare, praktikanter och andra anställda samt dotterbolagens arbetstagare, Forststyrelsens och dotterbolagens styrelsemedlemmar samt deras verkställande direktörer.

VI FÖLJER LAGAR OCH ÅTAGANDEN

▶ Forststyrelsen är ett statligt affärsverk om vilket det föreskrivs i lagen om Forststyrelsen. All vår verksamhet utgår från att följa bestämmelserna, vilket anger en miniminivå för verksamheten. Förutom tillämplig lagstiftning följer Forststyrelsen i sin verksamhet också god förvaltningssed samt allmänt erkänd god affärspraxis.

▶ Vi har förbundit oss till FN:s mål för hållbar utveckling (Agenda 2030) och FN:s universella deklaration om de mänskliga rättigheterna. Vi följer FN:s principer för företag och mänskliga rättigheter.

▶ Att vi följer lagar och åtaganden betyder att varje medarbetare vid Forststyrelsen är skyldig att garantera och vid behov utreda sin verksamhets laglighet och förenlighet med våra åtaganden. Vi förväntar oss samma sak av våra partners.

JAG GÖR SÅ HÄR

Jag funderar över mina handlingar genom dessa frågor:

- Är mina handlingar lagliga?
- Är mina handlingar korrekta och rättvisa?
- Följer mina handlingar Forststyrelsens mål och värderingar?
- Följer mina handlingar Forststyrelsens och våra samarbetspartners principer för god förvaltning?
- Handlar jag på det sätt som våra intressentgrupper förväntar sig att deras samarbetspartner ska handla?
- Verkar mina handlingar acceptabla också ur allmänhetens synvinkel?

Om jag inte kan svara ja på alla frågor ber jag min chef eller Juridiska ärenden om råd.

VI BESKYDDAR OCH ANVÄNDER MILJÖN PÅ ETT HÅLLBART SÄTT

- ▶ Förvaltning av miljöärenden ingår i vår dagliga verksamhet. Vi arbetar metodiskt för att skydda miljön och garantera att vi använder naturresurser på ett hållbart sätt, i enlighet med principen för kontinuerlig förbättring. Varje medarbetare hos Forststyrelsen ska beakta miljöaspekten i sitt dagliga arbete och handla på ett ansvarsfullt sätt för vår gemensamma miljöns bästa.
- ▶ Vi beskyddar de statliga mark- och vattenområdenas biologiska mångfald, vilt- och fiskbeståndets livskraft samt kulturarvet genom att handla på ett klimatsmart sätt och beakta eventuella miljökonsekvenser. Vi utvecklar vår verksamhet med fokus på att behärska klimatförändringen och anpassa oss till den.
- ▶ Vi strävar efter att förebygga och minimera vår verksamhets negativa miljökonsekvenser samt regelbundet följa upp och utvärdera de

miljökonsekvenser som vår verksamhet har. Vi beaktar också miljöfaktorer och eventuella risker i våra kontrakt.

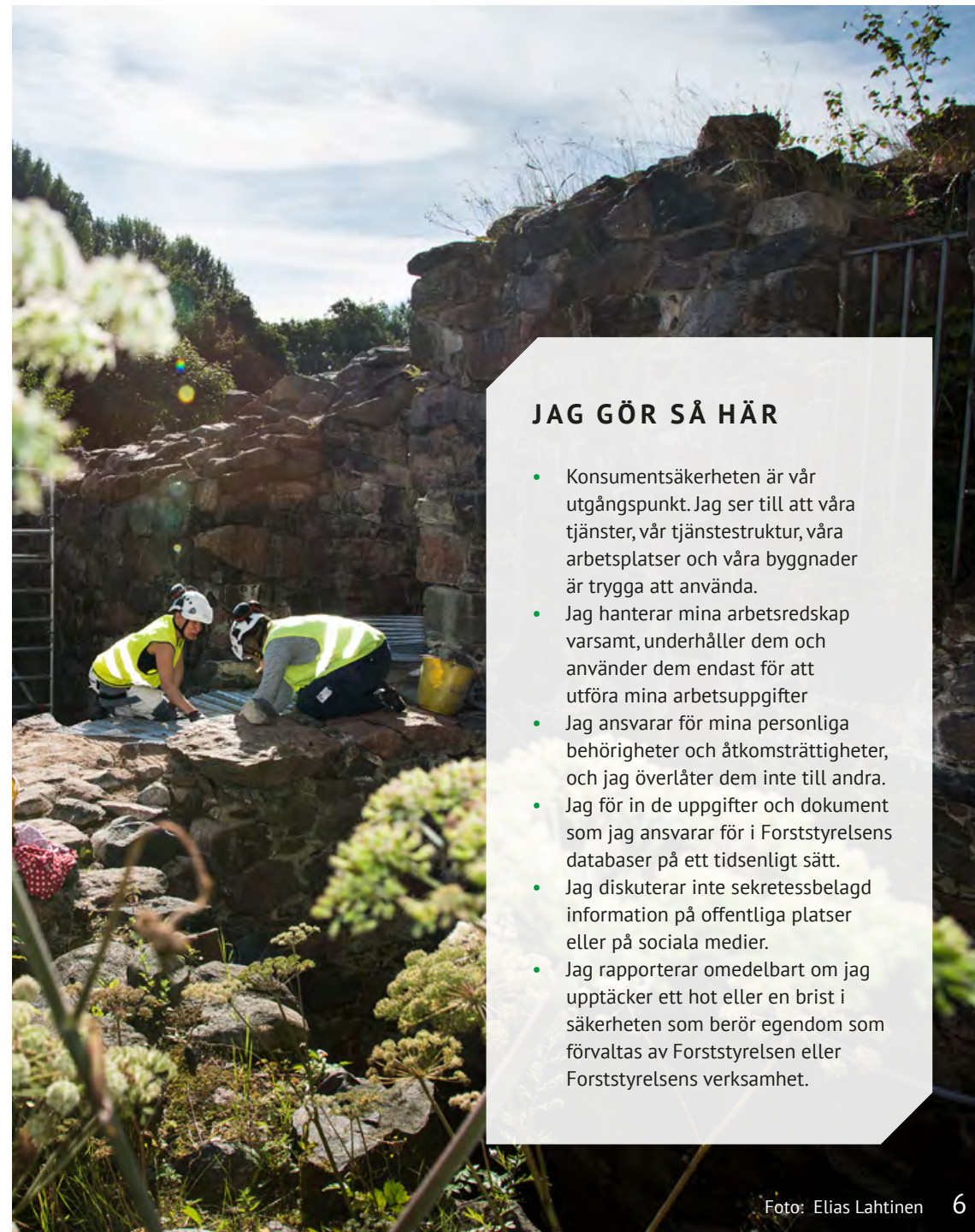
- ▶ Vi förbättrar regionernas livskraft och välbefinnande genom att foga samman mångsidig användning och beskydd av naturresurser i enlighet med våra mål. Vi skapar förutsättningar för natur- och vildmarksturismens hållbara tillväxt och ser samtidigt till att skyddsmålen för områdena uppnås. Vi tryggar en hållbar användning av vattenområdena.
- ▶ Vi har förbundit oss till FN:s mål för hållbar utveckling (Agenda 2030). Användningen av mångbruksskogar styrs av de lagstadgade samhälleliga skyldigheter som upprättats för Forststyrelsen samt PEFC-skogscertifiering. Förvaltningen av miljöärenden styrs av det ISO14001-certifierade miljösystemet.

JAG GÖR SÅ HÄR

- Å jag använder de instruktioner och handböcker som utarbetats hos oss för att trygga miljöskyddet och en hållbar användning av miljön.
- Jag tänker miljösmart. Jag kan till exempel skära ner på antalet onödiga resor och främja miljövänliga verksamhetsätt.
- Jag bekantar mig med forskning inom branschen och följer aktivt med diskussionen om till exempel klimatförändringen.
- Jag är inte rädd för förändring och sitter inte fast i gamla verksamhetsätt om senaste forskning förut sätter att vi ändrar på våra verksamhetsätt för att beskydda miljön.

VI SKÖTER OM DEN EGENDOM OCH KUNSKAP SOM VI ANSVARAR FÖR

- ▶ Vi vårdar, använder och beskyddar den jord- och vattenegendom som förvaltas av Forststyrelsen på ett hållbart sätt. Vi fogar samman näringarnas och rekreatjonsbrukets behov på områden som ägs av staten. Vår verksamhet skapar ett ekonomiskt och ett samhälleligt värde för staten.
- ▶ Vi vårdar och beskyddar naturvärdena och kulturarvet med omsorg. Vi skapar möjligheter för lokala näringar och samhällelig total nytta.
- ▶ Vi ser till att underhålla den egendom vi förvaltar och att kraven för konsumentssäkerhet uppfylls. Vi beskyddar egendom, information, lokaler och miljön mot olyckor, skador och brottslig verksamhet.
- ▶ Vi tar hand om all egendom som är på vårt ansvar och använder den endast för det syfte som avses av Forststyrelsen.
- ▶ Vi förvaltar över betydande geografisk information om statens jord- och vattenegendom. Vi tar hand om informationens omfattning och enhetlighet under hela dess levnadslopp. Vi främjar tillgången till och användningen av öppna data.
- ▶ Vi känner igen betydelsen hos data och immateriell egendom och det eventuella behovet att beskydda dessa. Vi hemlighåller konfidentiell information från utomstående, förhindrar att informationen redigeras utan tillstånd, och säkerställer dess användbarhet. Vi garanterar datasystemens ostörda funktion på den fastställda servicenivån. Vi fäster särskild uppmärksamhet vid datasäkerhet och -sekretess.

JAG GÖR SÅ HÄR

- Konsumentssäkerheten är vår utgångspunkt. Jag ser till att våra tjänster, vår tjänstestruktur, våra arbetsplatser och våra byggnader är trygga att använda.
- Jag hanterar mina arbetsredskap varsamt, underhåller dem och använder dem endast för att utföra mina arbetsuppgifter
- Jag ansvarar för mina personliga behörigheter och åtkomsträttigheter, och jag överlåter dem inte till andra.
- Jag för in de uppgifter och dokument som jag ansvarar för i Forststyrelsens databaser på ett tidsenligt sätt.
- Jag diskuterar inte sekretessbelagd information på offentliga platser eller på sociala medier.
- Jag rapporterar omedelbart om jag upptäcker ett hot eller en brist i säkerheten som berör egendom som förvaltas av Forststyrelsen eller Forststyrelsens verksamhet.

VI RESPEKTERAR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

- ▶ Vi har identifierat intressentgrupperna som är relaterade till vår verksamhet, och vi lyssnar på våra intressentgrupper och samarbetar intensivt med dem. Vi har identifierat lokalinvånarnas och våra intressentgruppers mål och behov beträffande användningen av statens mark och vattenområden.
- ▶ Vi utvecklar metoder för gemensam planering för att foga samman näringarnas och rekreatjonsbrukets behov på områden som ägs av staten med fokus på den totala nyttan och regionernas livskraft.
- ▶ Vi respekterar och iakttar de mänskliga och grundläggande rättigheterna, inbegripet de språkliga rättigheterna. Vi förutsätter också att alla våra avtalspartner respekterar de mänskliga rättigheterna.

- ▶ Vi tillåter ingen diskriminering på grund av ålder, kön, ursprung, språk, övertygelse, religion, åsikt, funktionsnedsättning, hälsotillstånd, sexuell läggning eller något annat som berör personen i vår verksamhet, våra tjänster, vår arbetsgemenskap och vår leveranskedja.
- ▶ På samernas hembygdsområde tryggar vi förutsättningarna för att utöva samisk kultur genom att på förhand förhandla om viktiga ärenden och sträva efter att uppnå samförstånd med Sametinget. Vid omfattande planer som relaterar till användningen av mark och naturtillgångar beaktar vi den samiska kulturens behov på basis av lokal samisk tradition. Under hela planeringsprocessen förhandlar vi med samer som använder området och som utnämnts av Sametinget, och vi motiverar våra beslut.

MED INTRESSENTGRUPPER

avses bland annat affärspartner, leverantörer, serviceproducenter, myndigheter, medborgarorganisationer, vetenskapssamfund, lokala samfund samt våra övriga samarbetspartner.

JAG GÖR SÅ HÄR

- Jag bemöter alla på ett jämlikt sätt och respekterar deras rätt till avvikande åsikter.
- Jag anmäler Forststyrelsens eller dess intressentgruppers verksamhet som jag anser strider mot de mänskliga rättigheterna.
- Jag lyssnar till och försöker förstå intressentgruppernas förväntningar. Jag för dialog. Jag motiverar beslut som inte motsvarar intressentgruppernas förväntningar.
- Jag erbjuder intressentgrupper, lokalinvånare och andra intresserade parter mångsidiga möjligheter att delta i planeringen av mark- och vattenanvändningen.
- Jag iakttar avtalen som ingåtts med intressentgrupperna, till exempel samarbetsföretagare, Sametinget och renbeteslag.

VI SKAPAR OCH UPPRÄTTHÅLLER EN GOD STÄMNING PÅ ARBETSPLATSEN

- ▶ Vi uppskattar samarbetsförmåga, ansvarsfulla resultat och innovation. Vi behandlar alla på ett jämlikt och rättvist sätt.
- ▶ Vi främjar aktivt en ledarskapskultur som överensstämmer med Forststyrelsens värderingar. Vi stöder en öppen organisationskultur och uppmuntrar till aktiv diskussion.
- ▶ Vi främjar systematiskt jämställdhet och jämlikhet bland personalen. Vi godkänner ingen slags utnyttjande, trakasserier eller mobbning inom arbetsgemenskapen. Vi diskriminerar inte mot någon på grund av ålder, åsikt, religion, kön, sexuell läggning, hälsotillstånd eller något annat som berör personen i samband med rekryteringen eller under tjänsteförhållandet.
- ▶ Vårt mål är noll arbetsolyckor. Vi strävar aktivt efter att minska antalet sjukfrånvaron samt att hålla energin i arbetet på god nivå. Vi tar hand om personalens arbetsförmåga och arbetsgemenskapens funktion.
- ▶ Vi förbinder oss till anvisningarna och arbetar på ett sätt som inte äventyrar arbets säkerheten.
- ▶ Vi stöder målet för kontinuerligt lärande genom inläring i arbetet och fortbildning.
- ▶ Vi uppmuntrar Forststyrelsens medarbetare att ta ansvar för sin egen utveckling och utvecklingen av sitt eget arbete.

JAG GÖR SÅ HÄR

- Jag gör mitt för att främja en öppen diskussionskultur och stämning på arbetsplatsen som baserar sig på förtroende.
- Jag följer noggrant instruktioner som getts om arbetet och verksamhetssätten.
- Jag anmäler brister i arbets säkerheten som jag upptäcker så att problemet kan åtgärdas så fort som möjligt och ingens arbete äventyras.
- Om jag blir medveten om trakasserier lyfter jag fram mina erfarenheter så att situationen kan behandlas och åtgärdas på ett sakligt och konfidentiellt sätt.
- Jag respekterar andras åsikter fastän de skulle skilja sig från mina åsikter. Jag stöder mina kollegor.
- Det är chefens skyldighet att ställa upp mål och stöda personalen i att uppnå dem samt att ingripa i problem utan dröjsmål.
- Jag drar nytta av Forststyrelsens webbutbildningar och jag deltar aktivt i andra utbildningar som erbjuds.

VI GENOMFÖR ANSVARSFULLA UPPHANDLINGAR

- ▶ Vi har förbundit oss till ansvarsfull upphandling. Vi följer lagen om offentlig upphandling och lagen om beställansvar.
- ▶ Pålitliga avtalspartner är viktiga samarbetspartner för vår verksamhet. Därför är det också ytterst viktigt att våra samarbetspartners verksamhet är ansvarsfull.
- ▶ Vi väljer våra samarbetspartner genom konkurrensutställning med jämlika, genomskådliga kriterier.
- ▶ När vi väljer våra samarbetspartner beaktar vi ansvar ur ekonomiskt, socialt och miljörelaterat perspektiv, och vi utövar tillsyn över dem regelbundet och systematiskt under hela avtalsperioden.
- ▶ Vi förutsätter att Forststyrelsens avtalspartner följer lagar och stöder fri konkurrens, ansvarsfull upphandling och principerna i den här uppförandekoden.
- ▶ Vi förutsätter också att våra avtalspartner kräver att de olika parterna i deras leveranskedja följer principerna för ansvarsfullhet.

JAG GÖR SÅ HÄR

- I konkurrensutställningen handlar jag på ett jämnt och genomskådligt sätt.
- Jag fastställer klara lämplighetskriterier och krav för anskaffningsobjektet.
- Offentlig upphandling förutsätter specialkompetens som finns tillgänglig inom Forststyrelsen. Jag utnyttjar denna specialkompetens.
- Jag tar reda på vem jag har att göra med: jag granskar avtalspartners bakgrund noggrant innan jag ingår ett avtal.
- Jag utvärderar och följer också systematiskt upp avtalspartners ansvarsfullhet under avtalsperioden. Jag ingriper effektivt i problem som upptäcks.
- Jag använder det elektroniska upphandlingssystemet för konkurrensutställning.

VI UNDVIKER INTRESSEKONFLIKTER

- ▶ I behandlingen av alla ärenden och i allt beslutsfattande ska Forststyrelsens medarbetare handla i enlighet med de skyldigheter som Forststyrelsen omfattas av och med tanke på Forststyrelsens intresse.
- ▶ En medarbetare hos Forststyrelsen är jävig när hens förhållande till ärendet som behandlas eller instanserna som är inblandade är sådant att hens neutralitet äventyras.
- ▶ Utgångspunkten i all vår verksamhet är att undvika situationer som äventyrar verksamhetens obundenhet och trovärdighet även i utomståendes ögon.
- ▶ Medarbetare hos Forststyrelsen får inte i sitt arbete delta i behand-

lingen av ärenden av vilka hen kan förvänta sig ekonomisk eller någon annan fördel för sig själv, sina närstående eller ett samfund som representeras av hen själv eller hens närstående.

- ▶ När medarbetarna sköter eventuella bisysslor eller förtroendeuppdrag ska de undvika situationer där de tvingas ta ställning till eller behandla ärenden som berör Forststyrelsens fördel eller skyldigheter.
- ▶ Vi respekterar våra medarbetares yttrande-, närings- och föreningsfrihet, som inom anställnings- och tjänsteförhållanden begränsas av förbudet mot konkurrerande verksamhet samt lojalitets- och tystnadsplikt.

INTRESSEKONFLIKT

Med intressekonflikt avses en situation där en medarbetare hos Forststyrelsen är jävig eftersom ärendet berör medarbetarens:

- personliga fördel
- närståendes fördel, eller
- ett samfunds fördel som representeras av medarbetaren eller hens närmaste, som kan strida mot Forststyrelsens fördel

JAG GÖR SÅ HÄR

- Jag handlar alltid i Forststyrelsens fördel och undviker uppkomsten av intressekonflikter och situationer där jag är jävig.
- Jag diskuterar eventuella jävighetsgrunder med min chef så fort jag misstänker dem.
- Om jag märker att jag är jävig i ett beslut om ett visst ärende jävar jag mig själv i beslutsfattandet och ordnar med vikarie på förhand.
- Jag tar inte emot en bisyssla eller ett förtroendeuppdrag som skulle ha en väsentlig inverkan på den korrekta skötseln av mina uppgifter i Forststyrelsen.
- Jag avstår från affärsförbindelser som klart strider mot Forststyrelsens fördel.
- Jag kommer ihåg att när jag representerar Forststyrelsen representerar jag de synpunkter som man tillsammans kommit överens om på Forststyrelsen.
- Även som privatperson handlar jag ansvarsfullt i alla situationer där det är möjligt att Forststyrelsen personifieras i mig.
- Jag följer Forststyrelsens anvisningar beträffande jävighet och den närmaste kretsen i allt jag gör.
- Jag funderar alltid på hur någonting skulle se ut i en utomståendes ögon eller i media.

VI GODKÄNNER INTE MUTOR ELLER KORRUPTION

- ▶ Vi har nolltolerans beträffande alla slags mutor och korruption. Med korruption avses all verksamhet genom vilken någon strävar efter att påverka affärsverksamhet eller beslutande på ett osakligt sätt och åstadkomma ooberättigad fördel för en viss part.
- ▶ Forststyrelsen eller en person som arbetar för Forststyrelsen ska inte betala, erbjuda, be, kräva eller ta emot en muta eller någon annan ooberättigad fördel som påverkar en objektiv och opartisk skötsel av dennes uppgifter. Forststyrelsens medarbetare ska inte heller direkt eller indirekt tillråda, uppmana, locka eller anvisa någon att ta emot eller ge mutor.

- ▶ När man erbjuder eller tar emot gästfrihet eller en gåva bör man alltid handla med aktsamhet. Endast sedvanlig och rimlig gästfrihet eller gåva är godtagbar. Under inga som helst villkor är det tillåtet att erbjuda eller ta emot pengar eller presentkort. Man ska inte heller ta emot gästfrihet eller gåvor flera gånger av samma instans.

JAG GÖR SÅ HÄR

- När jag ger eller tar emot gåvor eller gästfrihet funderar jag på om situationen på något sätt skiljer sig från vad som är sedvanligt och acceptabelt. Om jag är osäker ber jag om råd eller tackar nej.
- Jag antecknar namnen och arbetsbe- teckningarna för personerna som deltar i resor, representationstill- ställningar eller motsvarande evenemang, samt datum och summor.
- Jag kommer ihåg att en godtagbar, d.v.s. rimlig och sedvanlig gästfrihet eller gåva ges och mottas öppet.
- Redan ett försök att påverka på fel sätt utgör en muta fastän ingen påverkan skulle ha skett.
- Om jag stöter på ett försök till muta eller någon annan form av påverkan som är fel meddelar jag genast min chef, Juridiska ärenden eller riskhante- ringen om detta.

VI HAR ALLA I UPPGIFT ATT FÖLJA VÅRA PRINCIPER

- ▶ Principerna som beskrivs i den här uppförandekoden gäller alla medarbetare hos Forststyrelsen, oberoende av ställning och uppgifter. Vi förutsätter att alla våra anställda ska bekanta sig med principerna och förbinda sig till dem.
- ▶ Alla våra medarbetare ska följa uppförandekoden och veta hur principerna som beskrivs i dem påverkar besluten de fattar i sitt dagliga arbete. Vi förväntar oss också att våra partner ska beakta, respektera och dela motsvarande principer.
- ▶ Vi vill göra uppförandekoden till en del av vår vardag. Vi utbildar vår personal i ärenden som relaterar både till uppförandekoden och till ansvarsfull och etiskt verksamhet. Varje medlem av personalen förväntas genomgå denna utbildning varje år.

Varje år utför vi också en riskutvärdering för att följa upp hur effektivt uppförandekoden fungerar.

- ▶ Om du är osäker på hur du borde följa uppförandekoden i en viss situation ska du i första hand be din chef eller Juridiska ärenden om råd.
- ▶ Ledarskapet ansvarar för att informera om principerna, handledningen som relaterar till dem och efterlevnaden av principerna inom sina egna ansvarsområden.
- ▶ Uppförandekoden är en viktig del av att garantera kravenligheten på Forststyrelsen. Kravenligheten uppnås genom enskilda handlingar. Vi ser alla till att den uppnås för vår del.

JAG GÖR SÅ HÄR

- Uppförandekoden innehåller våra spelregler för ansvarsfull och etisk verksamhet.
- Jag bekantar mig med uppförandekoden och handlar enligt dem.
- Jag deltar i utbildningar och uppdaterar min kompetens regelbundet.

ATT ANMÄLA FARHÅGOR OCH FÖRBRYTELSER

- ▶ Verksamhet som strider mot uppförandekoden försvagar Forststyrelsens rykte och våra intressentgruppers förtroende för vår verksamhet samt kan orsaka betydliga risker och skador för Forststyrelsen.
- ▶ Om du upptäcker eller misstänker verksamhet som strider mot uppförandekoden ska du omedelbart anmäla detta.
- ▶ Vi har förbundit oss till att upprätthålla en organisationskultur där de anställda utan förbehåll kan berätta om sina farhågor och misstankar om verksamhet som strider mot vår uppförandekod. Vi ser till att ingen som i god tro berättar om sina misstankar och deltar i undersökningen av eventuella brott mot uppförandekoden inte utsätts för negativa konsekvenser.
- ▶ Eventuella handlingar som strider mot uppförandekoden ska i första hand rapporteras till chefen eller hans chef. Alternativt kan man anmäla fallet genom Forststyrelsens kanal för anmälningar. Anmälan kan också göras anonymt.
- ▶ Alla anmälningar som görs undersöks konfidentiellt, noggrant och utan dröjsmål. Endast de som behöver informeras för att utreda ärendet och vidta åtgärder delges information om handlingar som strider mot uppförandekoden eller misstankar om sådana handlingar.
- ▶ Informationen som anmäls hjälper Forststyrelsen att utveckla sin verksamhet och ingripa i fall av problem.

JAG GÖR SÅ HÄR

- I första hand meddelar jag om handlingar som strider mot uppförandekoden till min chef eller dennes chef.
- Alternativt kan jag göra en anmälan genom kanalen för anmälningar.

FORSTSTYRELSEN SAMORDNAR FÖRVÄNTNINGARNA

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

www.metsa.fi | Twitter ja Facebook: @Metsahallitus

Instagram: @metsahallitus_forststyrelsen